

Нъ гръцкий-тъ міръ не разбралъ това, по крайнѣй мѣрѣ въ цѣло-то му. Римска-та култура (образование) направила добра крачка напредъ. Римъ първи показалъ на свѣтъ-тъ основа, кое-то не можле да направятъ нито Гръція, нито Истокъ, нито стара-та Јудея — пълно-то величие на цѣломъдренна жена, сичка-та нравственна сила на дѣйствителната майка. Нъ и римска-та матрона ся считала, по отношение на способности-тѣ си да ся ползува съ права, несвѣршено-лѣтна, и не достигнала свободно, съгласно съ природа-та си разываніе, защо-то римскій-тъ бытъ ималъ въ видъ по-вече-то не вжтрѣшиж-тѣ а вънкашиж-тѣ му стѣриж. Семейство-то ся цѣнило само толкози, колко-то то служало на общинж-тѣ, или, ако искате, на господарство-то, и щомъ наченало да има свои собственны цѣли, щомъ умственно-то развитіе становало цѣль за вѣспитаніе-то на отдѣлна личностъ, тогава ся наченало, какъ то това го предвидѣлъ сутровый-тъ, нъ въ сѫщо-то време толкози добродѣтельный-тъ, Катонъ, разлаганіе-то на Римско-то господарство.

Христіанство-то си явило, по отношение на това паданіе, новъ елементъ. Като завладяло семейства-та и образовало отъ тѣхъ, вжтрѣ въ юще сѫществующе-то господарство, особенны общини, христіанство-то ускорило паданіе-то на старый-тъ святъ. Нъ може бы то никогда не щѣще да достигне значеніе-то на всемирно-историческа форма, благодареніе на коjk-то то опредѣлило сѫдбѫ-тѣ на сичкѫ-тѣ новж. исторія, ако нѣмски-тѣ племена не ся явиха на време на поле-то дѣйствія и не станяха настоящи бойци на новж. тѣ идеи. Ный гы намираме тогава съ тѣхно-то добро, племенно и общинско устройство вжтрѣ въ кон-то семейство-то е было надеждна основа на сички-тѣ по нататъшни форми отъ народный-тъ бытъ. Едвамъ тѣ становали осѣди и ето че осѣдло-то семейство става за настоящъ елементъ на общинж-тѣ и господарство-то, а вжтрѣ въ семейство-то равноправна-та жена сж явява владичица на домъ-тъ.

Нѣма си място-то да изслѣдоваме тука, до колко самостоятельность-та на семейство-то, за какъвъ-то ягкъ фундаментъ то и да служи на общинскѫ-тѣ свръзкѫ, представлява, още и до сега неосилены препятствія на господарственны-тѣ стремленія. Ный искаме само да напомнимъ, че вѣколко време христіанство-то ся видяло като орждie за